

זה הדריך

زوهدريخ ZO HADEREKH

גיליון 43, 15 בנובמבר 2017

לא יהיה כסף כי יש כסף

אף כי האוצר מודה בעודפי גבייה עצומים, לא נמצא תקציב עבור הנכים, הקשישים, השכבות המוחלשות ושירותי הרווחה

במקום העלאת קצבאות הנכות והזקנה, במקום חינוך חינם מגיל 3 חודשים ובמקום שיפור המערכות הציבוריות, שוב נראה קיצוץ רוחבי בשירותים החברתיים.

שר האוצר משה כחלון התייחס בשבוע שעבר בריאיון לגלי צה"ל לעודפי הגבייה של כ-20 מיליארד שקל שהצטברו בקופת המדינה. כחלון הבטיח: "נחזיר את המסים העודפים". באוזני מקבילו האמריקאי, סטיב מנוצ'ין, הכריז השר כי ישראל תתאים את עצמה למדיניות שמקדם הנשיא האמריקאי, דונלד טראמפ, החותר להוריד את שיעור מס החברות בארה"ב מ-35% ל-20%.

מכאן אנו למדים כי שר האוצר מסכים עם ראש הממשלה בנימין נתניהו כי עודפי הגבייה שנרשמו בחודשים האחרונים צריכים להוביל להורדת מס החברות. אמירות כחלון עטופות בנייר צלופן של "דאגה לשכבות הביניים", אבל האמת המרה היא שממשלת הימין דואגת לאינטרסים של ההון, המקומי והזר כאחד.

הורדת המסים המתוכננת לתאגידים היא הפחתה נוספת לזו שהתרחשה בינואר האחרון, כשיעור מס החברות הורד לרמה של 23% – הנמוכה ביותר בישראל אי פעם. זאת, לאחר שבשנתיים האחרונות הופחת מס החברות בשתי פעימות מ-26.5% ל-24%.

כבר היום חברות רבות, ביניהן חברות היי-טק וחברות מייצאות הפועלות בפריפריה, נהנות מהטבות מפליגות ומשלמות מס של ארבעה עד 12 אחוזים בלבד במסגרת החוק לעידוד השקעות הון. אם אכן יממש כחלון את הצהרתו, ומס החברות בישראל יופחת לרמה של 20%, מדובר בהפסד הכנסות מוערך של קרוב לשלושה מיליארד שקל בשנה. כחלון גם אינו נוגע בתאגידים בינלאומיים הפועלים בישראל, כגון גוגל או פייסבוק, שכלל אינם משלמים מס וקוברים את רווחיהם במקלטים ברחבי תבל.

ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת) מתח ביקורת על החלטת הממשלה להוריד את המסים להון בעקבות עודפי התקציב הגדולים: "על זה שביבי רוצה להשתמש בעודפי התקציב כדי לתת עוד לחברות הגדולות כבר שמענו. עצוב שגם משה כחלון, המתהדר בהיותו שר חברתי, מצטרף למהלך של הורדת מיסים לשכבות החזקות" חשוב לזכור, כי בניגוד לתעמולה הניאו-ליברלית באשר ל"חלחול" של ההון, רובו המכריע של הציבור לא יראה שקל מעודפי הגבייה. במקום הנהגת ביטוח סיעודי ממלכתי,

(איור: סאני ארזי, המשמר החברתי)

במקביל להפחתת המסים לשכבות החזקות, מתכננת הממשלה קיצוצים בתקציבים של משרדי הממשלה (פרט לביטחון, כמובן) על מנת לממן כמה מהוצאות הכיבוש, כגון הרחבה נוספת של ההתנחלויות.

שוב יגידו לנו כי "אין כסף" או "לא יהיה כסף" למטרות חברתיות. גם בזמנים בהם האוצר מודה בעודפי גבייה גדולים, מצטברים ובלתי-מתוכננים, אין כסף עבור הצרכים של 99% מהציבור.

במילים אחרות, הרווחה תמשיך לסבול ממצוקה תקציבית מתמדת.

מכתבים למערכת

מדוע אין מסיק משותף בכפר בורין

בעונת המסיק של שנת 2002 נולד המסיק הפלסטיני-ישראלי המשותף הראשון, מאות מתנדבים פשטו על הכרמים בכמה כפרים. ההנחיה הייתה לשטוף כל גורם מעכב ולחבור לחקלאים. לא אלאה בפרטים. במשך שנים מספר, התנהל מאבק עיקש משותף שבמהלכו שופרו תנאי העבודות החקלאיות עד לשיא בפסיקת בג"צ משנת 2006 המחייבת את המדינה לאפשר לחקלאים לעבד את אדמותיהם וליהנות מפרי עמלם. הסתייגות אחת של המדינה התקבלה ובית המשפט קבע שלאזורי חיכוך לא תותר כניסתם של מתנדבים. כיצד ייקבע אילו אזורים הם "אזורי חיכוך"? כמובן, בהתאם למפות שמפרסמים שלטונות הצבא מדי עונה.

שבוע לפני התאריך המיועד, ניסינו לתאם מסיק בכפר בורין באזור חיכוך (בסמוך למאחז גבעת רונן), הנמצא בתוך שטחי B בגדה המערבית. הגורם המוסמך אליו פנינו הודיע כי הוא ישקול את הבקשה בחיוב, ונקבל תשובה מגורם אחר. התשובה בוששה לבוא ובעצה אחת עם החקלאים ופרנסי הכפר החלטנו לוותר על הרעיון והפנינו את המתנדבים למקומות חלופיים.

לבסוף, קיבלנו טלפון מאותו גורם ובו הוא מבקש מאתנו לחבור למסיק בשטח חיכוך במורדות של התנחלות יצהר. שאלנו את כל השאלות הדרושות, וידאנו כי ישנו אישור של מח"ט שומרון, כי המשטרה תנכח במקום וכי פרובוקציות של המתנחלים ייבלמו. הפצנו הודעה על המסיק בכפר בורין בכל רשתות הקשר שלנו והאצנו במתנדבים להירשם. במשך כל ימות השבוע הגורם המוסמך מטעם הצבא המשיך להתקשר ולברר כיצד מתקדמת ההרשמה.

ביום שישי בבוקר דיווחנו כי אנו מצפים לכ-50 מתנדבות ומתנדבים. בסביבות השעה 15:00 בצהריים קבלנו טלפון בהול מאותו גורם. הוא הודיענו כי כלי התקשורת פרסמו מידע על אודות קיום המסיק המשותף, ואנשי ימין ומתנחלים מאיימים להגיע לכרמים כדי לחבל בו. לפיכך החליט מח"ט שומרון להכריז על השטח כשטח צבאי סגור ולמנוע את בואנו.

ושוב, לאחר התייעצות עם פרנסי הכפר החלטנו לוותר על הגעתנו בתקווה שרוע הגזירה יוסר ולחקלאים יותר להיכנס לכרמים ולמסוק. כך אכן היה. כאן המקום להוסיף שהתנהלות כזו חוזרת על עצמה פעם אחר פעם. לא פעם הגענו למקום לאחר תיאום, ומפקדים בשטח בחרו להכריז עליו כשטח צבאי סגור. מקרה כזה קרה לנו באותו הכפר, כפר בורין, לפני שנתיים בדיוק. אז הסכמנו להתפנות בתנאי שיאפשרו לחקלאים למסוק.

אני שואל: כיצד ייתכן כי הצבא הגדול והחזק ביותר במזרח התיכון, לאחר לחיצת יד והבטחה, נבהל מאיומים של קומץ מתנחלים וביטל את התחייבותו לקיים את המסיק בהשתתפות מתנדבים?

יעקב מנור, כפר סבא

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל:

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

מה שרע לפועל, טוב לקבלן בישראל

50 פועלים נהרגו ולפחות 207 נפצעו בינוני עד קשה בתאונות באתרי בנייה בשנת 2016. אך לפי נתונים רשמיים של משטרת ישראל לא הוגש באף אחד מהמקרים האלה כתב אישום. הקמתה של יחידת חקירה ייעודית מתעכבת כבר יותר משנה, משום שהשר לביטחון הפנים, גלעד ארדן, ושר העבודה והרווחה, חיים כץ, טרם הקצו תקציב לכך. ארדן ומנכ"ל משרד העבודה והרווחה, אביגדור קפלן, ביקשו בחודשים האחרונים ממשרד האוצר תוספות תקציב ותקנים ליחידה ונענו בסירוב.

(הארץ, 5.11)

שומו שמיים! אזרחים פנו לחבר כנסת

"הגענו למצב הכי גרוע שאפשר לתאר. תושבי בית שמש נדרשים לחבר ברשימה המשותפת כדי לעשות שינוי. לא פנו לליכוד ולא פנו לבית היהודי, הם פנו לח"כ דב חנין חבר בסיעת הרשימה המשותפת. דב חנין משמש גם כיו"ר ועדה משותפת לנושא סביבה ובריאות וגם כיו"ר ועדה לתחבורה ציבורית. ולא אלה הן מטרות הפניה אליו. מדובר בתושבי רמת בית שמש ג' אשר פנו אליו לסייע בידם להשפיע על בניית מגרשי ספורט בשכונת רמת בית שמש ג'".

(האתר החרדי "קן-אור בית שמש", 6.11)

תחזית: הגלובליזציה הולכת פייפן

"צבא גרמניה, צופה אפשרות שהאיחוד האירופי לא ימשיך להתקיים אלא יקרוס במהלך השנים הבאות. גרמניה היא אחת המדינות המייסדות של האיחוד האירופי ומהווה יחד עם צרפת את עמוד השדרה של האיחוד. ממשלות גרמניה פעלו לאורך השנים להרחבתו ולביסוסו של האיחוד האירופי. קנצלרית גרמניה, אנגלה מרקל, עומדת מאחורי מאמץ להאיץ את אחדות השורה באיחוד לאחר החלטת בריטניה לפרוש מהאיחוד ובצל המשברים הקשים הפוקדים את האיחוד. זו פעם ראשונה שגוף גרמני רשמי מתייחס באופן ברור לאפשרות קריסתו של האיחוד. השבועון הגרמני 'דר שפיגל' מדווח בגיליונו האחרון, כי במסמך שכותרתו 'אסטרטגיה 2040' - שגובש ע"י הצבא הגרמני והוגש כבר בפברואר אשתקד לצמרת משרד ההגנה בברלין, נכלל צפי לאפשרות שבו גרמניה תמצא את עצמה מול מצב שבו מדינות נוספות עזבו את שורות האיחוד האירופי, האיחוד יאבד את מעמדו בזירה הבינלאומית, הסדר העולמי הקיים יאבד מתוקפו ותהליך הגלובליזציה יופסק. הצפי הזה חוזה שעומותם בינלאומיים גוברים ומצב של כמעט כאוס עולמי שיפיעו לרעה על ביטחונה של אירופה ושל גרמניה".

(ישראל היום, 5.11)

אבל בינתיים, בעלי המאה חוגגים

"אם עד עכשיו נדמה היה כי שוק המניות מחזיק כבן ערוכה רק את הבנק המרכזי האמריקאי, וכופה עליו להמשיך במדיניות מוניטרית נוחה - כעת השוק לקח בשבי גם את משרד האוצר ואת השר סטיב מנוציץ".

(דה מורקר, 5.11)

הסכמה בפועל של גורמים חובקי עולם עם ההנחה שהקמת מדינה פלסטינית תלויה ברצונה של ממשלה ישראלית נבחרת לצאת מהשטחים. ואולם, זכותם של הפלסטינים למדינה עצמאית אינה תלויה ברצונה של ממשלת ישראל, וגם לא ברצונו של הציבור הישראלי.

אזרחים של מדינה כובשת אינם נוטים לוותר על שטחים. במשך שנים הסבירו להם הממשלה והצבא כי השטחים הללו "שלהם" והם "חיוניים לביטחון". רק אי-הכרה בינלאומית בלגיטימיות של הכיבוש תאלץ את הממשלה לסיים את הכיבוש, ולדאוג לתמיכה של אזרחיה בפניו השטחים.

ממשלת ישראל נהנית ממצג שווא של "משא ומתן ללא תנאים מוקדמים" בשל היעדר העמידה על כך שזכותם של הפלסטינים למדינה אינה תלויה ברצונו של שום גורם ישראלי. בזמנו, הצהיר יצחק שמיר: "אני הייתי מושך את השיחות על פני 20 שנה". נתניהו, בתמיכת דעת הקהל בארץ ובעולם, חוזר על התרגיל שנועד להנציח את הכיבוש.

לדעתי, המוצא מכך הוא תנועה מקומית ועולמית, שתתמקד במטרה אחת: הכרה במדינה פלסטינית עצמאית בגבולות '67. המו"מ הוא כישלון ידוע מראש, כאשר מצדו האחד של השולחן יושבת מדינה שריבונותה אינה מוטלת בספק, ובצדו האחר - ישות לאומית שעצם זכותה להפוך למדינה נתונה בוויכוח. מו"מ לשלום ישראלי-פלסטיני יהיה אפקטיבי רק כשיגובה באולטימטום בינלאומי לפיו זכותם המוכרת של הפלסטינים למדינה אינה עניין לדיון.

אני מציע לפעול להתארגנות בארץ ובעולם, שתדרוש בכל אמצעי הלחץ הציבוריים מממשלות שקיומה של ישראל תלוי בהן להכיר מידית במדינה פלסטינית עצמאית בצד ישראל. בהתארגנות זו יוכלו להשתתף ערבים ויהודים, פלסטינים, ישראלים ואחרים, ציונים ולא ציונים. היעד המשותף הוא הכרה במדינה פלסטינית עצמאית בגבולות '67 כבסיס למשא ומתן, ולא כיעד שאולי יושג בסופו.

הפגנת ועדת המעקב מול שגרירות בריטניה (7.11) במלאת מאה שנים להצהרת בלפור (צילום: אל-איתאחד)

מדינה פלסטינית עכשיו

ממשלת ישראל מתבצרת בסרבנות השלום שלה מפני שגורמים בינ"ל אינם דורשים ממנה להכיר בזכות הפלסטינים למדינה

מאת יובל הפרין

למרות המאמץ מצד אינספור גורמים שונים ואף מנגודים "לקבור" את הסדר שתי המדינות בין הירדן לים, אין תחליף להסדר זה.

הקהילה הבינלאומית כולה מכירה ברשות הפלסטינית כמדינה, כולל ישראל. פלסטין נתקבלה ברוב גדול כמדינה חברה באו"ם (עדיין ללא זכות הצבעה), ודגלה מתנוסס כשווה בין שווים בצד דגלי יתר האומות ברחבת האו"ם.

בישראל מתנגד רוב עצום למתן אזרחות ישראלית לפלסטינים תושבי השטחים הכבושים, מחשש לאובדן הרוב היהודי. מנגד, הפלסטינים מעולם לא היו מעוניינים באזרחות ישראלית כיחידים. מאבקם הוא לא רק לזכויות כפרטים, אלא בראש ובראשונה להגדרה עצמית לאומית.

לפיכך, בלי קשר למספר המתנחלים החיים כיום בשטחים הכבושים (שלדעתי אפשר להשאירם בריבונות פלסטינית או לפנותם בתהליך שיימשך שנים רבות), אין תחליף ראוי לשלום על בסיס שתי מדינות דמוקרטיות וריבוניות.

החלופה היחידה לכך – המשך הסטטוס קוו המדמם, המותיר עם שלם תחת כיבוש צבאי דכאני חסר שמץ לגיטימיות (גם רצועת עזה נותרה למעשה תחת כיבוש ישראלי). בכל רגע עלול המצב להתדרדר למלחמה כוללת שתגבה עשרות, מאות ואף אלפי הרוגים ופצועים.

ממשלת ישראל דוגלת בכיבוש ומתנגדת לשלום ולהקמת מדינה פלסטינית כעיקרון אידיאולוגי. כל שנותר לה לעשות הוא לשמר עוד ועוד את הסטטוס קוו, תחת אצטלת שווא של "ניהול הסכסוך" או "משא ומתן ישיר". למרבה הצער, ממשלות ישראל השונות מצליחות עד עתה בשימור הסטטוס קוו הרה האסון.

המבינים שאין מוצא של חיים מלבד נסיגת צבא הכיבוש לשטח מדינת ישראל והקמת מדינה פלסטינית עצמאית בצד ישראל, חשוב שישמו לב: הסטטוס קוו מחזיק מעמד בגלל

הצלחות לאגף השמאלי בלייבור

לאחר פרסום עצומה בינלאומית ודרישה מעשרות סניפים של מפלגת הלייבור הבריטית להחזיר את פרופ' משה מחובר למפלגה, קיבל מחובר מכתב המבשר לו כי הרחקתו מהמפלגה מבוטלת לאלתר. אף שביטול ההחלטה השרירותית נתקבל בכרחה, הפרשה עוד לא נסתיימה.

הסילוק נעשה באופן שרירותי: בלא הזמנה לדיון ובלא ציון המוסד שדן בסילוק או קריטריונים ברורים. פרופ' מחובר דורש כעת מהמנגנון המפלגתי התנצלות והבהרה של הנהלים לגבי הגדרת האנטישמיות במפלגת הלייבור. כזכור, מחובר סולק מהמפלגה לאחר שהואשם בגילויי אנטישמיות. בעוד מחובר, לטענתו, עסק בביקורת כלפי ישראל ונגד הציונות ולבטח לא אנטישמית (ר' גיליון 41). חזרתו של מחובר למפלגה – ניצחון לאגף תומכיו של מנהיג המפלגה, ג'רמי קורבין, וכישלון צורב ללובי הציוני בפוליטיקה הבריטית הפועל בהכוונת השגרירות הישראלית.

כישלון נוסף שנחל הלובי הציוני – סילוקה של פריטי פאטל, שרת הפיתוח בממשלתה השמרנית של תרזה מיי. פאטל נועדה עם נתניהו ועם בכירים ישראלים נוספים ללא אישור מוקדם. בנוסף, ביקרה פאטל בבית חולים שדה למורדים סורים ברמת הגולן. זאת, בניגוד לעמדה הרשמית הבריטית שאינה מכירה בכיבוש רמת הגולן ובסיפוחה. עם שובה נקראה פאטל לכירור אצל ראשת הממשלה מיי והתפטרה בעקבותיו.

א"א

החברתיות כמי שעברו הטרדה או תקיפה מינית. חברות הכנסת בוועדה עסקו במשמעויותיו והשפעותיו של קמפיין זה על המאבק בתופעת ההטרדות והתקיפות המיניות בישראל ובשאלה, מה קורה ביום שלאחר החשיפה.

ח"כ דב חנין: להלאים את קק"ל

ולדאוג לזכויות עובדיה

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ משה גפני (יהדות התורה) עצר בשבוע שעבר את ישיבת הוועדה שדנה בהעברת הכספים מקק"ל למדינה. עצירת הדיון נועדה לאפשר לאוצר להעביר נוסח מעודכן של הצעת החוק הממשלתית המבקשת להסדיר את מנגנון העברת הכספים מקק"ל למדינה בשנת 2018 ואילך.

במהלך הדיון שני חברי כנסת מהרשימה המשותפת, דב חנין (חד"ש) ואחמד טיבי (תע"ל), הביעו התנגדות נחרצת לכל פשרה עם קק"ל. ח"כ חנין: "זו החמצה היסטורית לעשות סדר בקק"ל. לאן הולכים כספים בהיקפים עצומים בקק"ל? לפי פרסומים, הודיעה קק"ל כי בעקבות קידום החוק בוועדת הכספים, תפסיק לשווק קרקעות. כלומר קק"ל מכריזה מלחמה. המדינה, במקום להשיב מלחמה, מציעה פשרה מתחת לשולחן. לא נשמעת כאן ביקורת אמיתית על הקרן הקיימת. אני מציע שנוכח ההודעה של הקרן נשים על סדר היום של ועדת הכספים את הלאמת קק"ל, חלוקה שוויונית של קרקעות ושמירה על זכויות העובדים".

עוד הוא הוסיף: "למה לנו גוף פרטי המרוויח מיליארדים מאדמות ציבוריות והופך אותם לחגיגת מקורבים? למה לנו גוף שמלביח אפליה מקוממת ופסולה בין אזרחים יהודים וערבים? את השאלות האלה העליתי בוועדת הכספים של הכנסת. קק"ל מרוויחה מיליארדים מאדמות של כולנו. אסור להסכים לכך. את קק"ל צריך לפרק, להלאים את נכסיה ולהעביר את סמכויותיה לגופי המדינה. במדינה דמוקרטית המחויבת לשוויון בין אזרחיה אין מקום ואין צורך בגוף כזה. את האדמות והכספים הציבוריים שברשות קק"ל יש להחזיר לציבור כדי שישמשו לפתרון משבר הדיור ולתועלת כלל האזרחים, יהודים וערבים".

משלחת מטעם הרשימה המשותפת

ביקרה בפרלמנט האירופי

חברי כנסת מטעם הרשימה המשותפת השתתפו בשבוע שעבר במשלחת לפרלמנט האירופי. המשלחת נועדה בבריסל עם נציגי 28 המדינות החברות באיחוד האירופי, והזהירה מפני התעצמות מדיניות האפליה ומסע ההסתה שמובילה ממשלת נתניהו נגד הציבור הערבי. בכירים באיחוד הביעו בפגישות דאגה מהפרות זכויות המיעוט הערבי בישראל. במשלחת השתתפו ח"כ יוסף ג'בארין (חד"ש), ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש), ח"כ מסעוד ע'נאים (רע"ם) וח"כ ג'מאל זחאלקה (בל"ד).

בצאתו מבניין הפרלמנט האירופי בבריסל, הקליט ח"כ ג'בארין הודעה לתקשורת הישראלית: "אנחנו דורשים שהאיחוד האירופי יפעיל לחץ על ישראל כדי לעצור את חקיקת חוק הלאום והפגיעה באזרחים הפלסטינים בישראל. ממשלת ישראל צריכה לשנות את מדיניות האפליה הגזענית כלפי הציבור הערבי בישראל. הזירה הבינלאומית הופכת עבורנו לזירה חשובה יותר ויותר כדי לקדם את מעמדנו וזכויותנו כמיעוט לאומי, מיעוט תרבותי, מיעוט לשוני ומיעוט דתי".

ח"כ תומא-סלימאן לבכירי

קשת: גבו את הנשים

יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי, ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש, הרשימה המשותפת) שלחה בשבוע שעבר מכתב חריף לדרורית ורטהיים, יו"ר הזכיינית "קשת". תומא-סלימאן דרשה מהחברה לגבש מדיניות נוקשה בסוגיית הטרדות המיניות, ולגבות נשים שחשפו את מקרי הטרדה בחברה. המכתב נשלח בעקבות הטענות החמורות שהופנו כלפי נשיא קשת, אלכס גלעדי, על הטרדות מיניות ואונס של נשים שעבדו או ביקשו להשתלב בעבודה תחתיו, ובהמשך גם להודעות האי-מייל בעלות האופי המיני שהפיץ הבמאי יורם זק לעובדי החברה לפני כ-7 שנים.

את המקרים שנחשפו בימים האחרונים בתקשורת כינתה ח"כ תומא-סלימאן "מזעזעים", והצהירה כי "אסור בשום אופן לעבור עליהם בשתיקה". כמו כן, דרשה מהחברה "לנקוט עמדה ברורה וחד משמעית נגד אירועים אלו, ולהעביר מסר נוקב לשאר העובדות והעובדים שהחברה אינה מגלה שום סובלנות כלפי המטרידים, יהיה מעמדם בחברה אשר יהיה.

עוד היא הוסיפה: "את ציבור העובדות בכלל, והנשים שחשפו את סיפוריהן בפרט, צריך לגבות ולחזק. לאור החשיפה, מצופה כי ייעשה בדק בית אמתי וחקירה מקצועית שמבקשת לבדוק האם היו מקרים דומים בעבר עם נשים נוספות. גם אם מדובר בסיפורים שלכאורה יש לגביהם התיישנות משפטית, ברור כי אין התיישנות מוסרית בנושאים אלו. לכן יש חשיבות רבה בלחקור את האירועים בהקדם האפשרי תוך כדי שהחשודים מושעים מתפקידם".

ברוח זו, קיימה השבוע הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי דיון בנושא הקמפיין הבינלאומי "גם אני". במסגרת הקמפיין, הזדהו מיליוני נשים וגברים ברשתות

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע

בדואר אלקטרוני

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

זרם אחר, "מוסיקה פרולטרית", עסק בעיקר בכיקורת מוסיקלית ובארגון קונצרטים לקהל הרחב. שתי המסגרות היו חופשיות יחסית מהתערבות פוליטית. בשנות ה-30 של המאה ה-20 השתלטה המסגרת של "מוסיקה פרולטרית" על הזירה האמנותית והתרבותית במדינה, והתמזגה עם איגוד ממשלתי אשר כפה את השקפותיו על כל המלחינים בברית המועצות. הפתיחות האמנותית של העשור השני הפכה במהרה לכפייה של סגנון יחיד, הריאליזם הסוציאליסטי.

הקומוניזם והעולם השלישי

חבר הנהגת מק"י ויו"ר מכון אמיל תומא למחקרים פלסטיניים וישראליים, עיסאם מח'ול, נשא דברים על השפעתה של מהפכת אוקטובר על הפריפריות הקפיטליסטיות, קרי הקולוניות. מאבקים אנטי-קולוניאליים, שנתפסו קודם כעניינים מקומיים בלבד, הובנו לפתע כבעלי משמעות גלובלית. זאת בשל הופעת ברה"מ כגורם בינלאומי בעל אופי אחר, אשר מייצג ערכים מהפכניים ומציע אלטרנטיבה פוליטית וסיוע ממשי לעמים המדוכאים. האימפריות שניצחו במלחמת העולם הראשונה ראו במזרח התיכון שלל לחלוקה ביניהן. המהפכה, מצידה, חשפה את הסכמי סייקס-פיקו הסודיים שניסחו נציגים ממשרדי החוץ של בריטניה ושל צרפת. לדברי מח'ול, את התנועה הציונית יש לראות לא רק כתוצר של המצב החברתי של היהודים באירופה וכשבויה בפרספקטיבה האירופוצנטרית, אלא כשותפה מלאה בפרויקט האימפריאלי.

המהפכה - אתגר לימינו

תחת כותרת זו התייחס ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת) לטענה הנפוצה, כי מהפכת אוקטובר הייתה מועדת לכישלון מלכתחילה: "ראשית, למהפכה היו הישגים חשובים רבים בברה"מ ומחוצה לה, הישגים כלכליים, חברתיים ותרבותיים. שנית, יש להבין את התנועה הסוציאליסטית כמחויבת לגבש הצעות קונקרטיות לשיפור המצב אשר עונות על צרכי האנשים, נגזרות מחזונה ומקדמות אותו".

לדברי ח"כ חנין, הלקח העיקרי מן המהפכה הוא שהקפיטליזם הגיע לסוף דרכו. לכן, הסוציאליזם עודנו אקטואלי. "הסוציאליזם הוא שלילה של הקפיטליזם: שחרור בני האדם מן המשטר הקפיטליסטי, ומהלוגיקה המתמקדת ברווחי הון ולא בצרכי האדם. כל מהלך של שחרור הוא מהלך סוציאליסטי. החברה המשוחררת היא האופק, וכל צעד בכיוון שלה הוא חשוב. החברה הסוציאליסטית היא אמנם אלטרנטיבה כוללת, אך כל צעד חלקי בכיוון תורם לקידומה וממלא צרכים ממשיים של בני אדם", הדגיש.

150 שנה ל"קפיטל"

פרופ' גדעון פרוידנטל התייחס במהלך כנס מרקס לספרו של קרל מרקס "הקפיטל", שראה אור בשנת 1867. לדבריו, "מעמדו הקנוני של 'הקפיטל' מובטח בזכות השפעתו על התפתחות מדעי החברה, בעיקר במאה ה-20, ועל הסוציאליזם-דמוקרטיה של סוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20. "הספר ממלא תפקיד מעצב גם כיום, הודות למבנהו המופתי: הוא מבוסס על מספר קטן של מושגי יסוד (למשל, מושג הסחורה), אשר מושרשים בהתנסות היומיומית ונתפשים כמובנים מאליהם, ומבאר את העולם החברתי הקיים ואת הידע שלנו עליו. בניגוד לטענה הרווחת, העולם החברתי לא השתנה באופן מהפכני מאז אמצע המאה ה-19. לפיכך, נותרה בעינה הרלוונטיות של המסגרת המושגית שמציע מרקס בספרו".

פרופ' גדעון פרוידנטל מרצה על מושג ההון לפי מרקס בגדה השמאלית (צילום: "זו הדרך")

בסימן 100 שנים למהפכת אוקטובר

על מגוון ההרצאות בכנס מרקס ה-11

מאת עודד גולדריין

עשרות השתתפו במושב השני של כנס מרקס ה-11 שנערך בשבת, 4 בנובמבר, בגדה השמאלית בתל-אביב. הדוברים השונים עסקו בהשלכות המהפכה הבולשביקית על פלשתינה-א"י והמזרח התיכון כולו, בהשפעותיה על המוסיקה והתרבות בברית המועצות הצעירה, וכן בניסיון לתת תשובות לשאלה על אודות משמעות המפכה היום.

ראשוני הקומוניסטים בארץ

ראשון הדוברים היה ד"ר אפרים דוידי שהתייחס למחתרת הקומוניסטית בארץ, שהייתה הראשונה לפעול נגד האימפריאליזם הבריטי. בשנת 1919 נוסדה מפלגת הפועלים הסוציאליסטית (מפ"ס), ובשנת 1924 "ירשה" אותה המפלגה הקומוניסטית של פלשתינה (פק"פ), מפלגה מהפכנית ואנטי-ציונית.

הבריטים רדפו את ראשוני הקומוניסטים בארץ, והממסד הציוני עמד לצד הבריטים. בשנות ה-20 גורשו מן הארץ כמאתיים פעילים קומוניסטים באשמת פעילותם הפוליטית, וההערכה היא שהיו אז כ-400 חברי מפלגה מתוך אוכלוסיית פועלים של עשרות אלפים.

מוסיקה סובייטית

בהרצאה השנייה, התייחס המוסיקולוג עמיר לקח אביבי לשנים הראשונות של המוסיקה בברית המועצות. הרצאתו כללה סקירה היסטורית מקיפה, אשר לוותה בהקלטות חיות ובדוגמאות רבות, והתמקדה בשני העשורים הראשונים לקיומה של ברית המועצות.

העשור השני של המאה ה-20 התאפיין בפריחה מוסיקאלית במגוון רב של סגנונות. קבוצת המלחינים המרכזית אז נקראה "מוסיקה בת-ימינו", ובין חברי הקבוצה אפשר היה למצוא מלחינים שמרנים, כמו גם מלחינים מהפכנים. חלק מהמוזיקה שהלחינו אלה הקדימה בעשרות שנים את התפתחותיות במערב.

מחרחרים כאן מלחמה

אין רעיון מגלומני יותר מברית צבאית אנטי-שיעית בהנהגת ישראל וסעודיה. התבוננות במפת הכוחות העכשווית במזה"ת

מאת **אבישי ארליך**

אם עוד יש בישראל הסוברים כי אסד ייעלם, שסוריה תישאר מחולקת ושישראל תוכל להמשיך ולעשות בה כרצונה – מוטב שיתפקחו. השבוע נכבש המעוז האחרון של דאעש בסוריה. הצבא הסורי, בסיוע בעלי בריתו הרוסים והאיראנים, החזיר לאסד את השליטה ברוב שטחה של המדינה. המלחמה קרבה לסיום. טראמפ הכיר בכך. פגישתו עם פוטיין בווייטנאם והסכמתם לגבי אחדותה הטריטוריאלית של סוריה הן עדות לכך. אין זה אומר שסוריה תחזור בקרוב למצבה לפני המלחמה. זמן רב עוד יעבור עד שהשלטון המרכזי יצליח לזכות בלגיטימציה מחודשת, למגר את תופעת המיליציות ולהחזיר לידיה את הריבונות והמשילות האפקטיבית. רק אז תחיל מלאכת השיקום של הכלכלה והחברה הסוריות.

איראן וסוריה הן בעלות ברית עוד מימי מלחמת איראן-עיראק (1980). אין ספק שממדי ההשפעה של איראן בסוריה יגדלו משמעותית כעת. אין שום דרך בה תוכל ממשלת ישראל למנוע נוכחות והשפעה איראניות בהסכמת המשטר בסוריה. התגרות, משני הצדדים, רק תחריף את תחושת האיום ורוחות המלחמה.

גם בעיראק מוגר דאעש.

הניסיון של הכורדים בעיראק להכריז על עצמאות סוכל בפעולה מהירה של הצבאות העיראקי, האיראני והטורקי. עיראק תיוותר, ככל הנראה, מדינה מאוחדת, למרות המורכבות האתנית ששוב עלתה אל מעל לפני השטח. גם עיראק מנסה לשלב את המיליציות, המאיימות עליה באנרכיה, בתוך הצבא העיראקי ולתוך המפלגות הפוליטיות. הצבא העיראקי המחודש ינסה להשתלט שוב על אתרי אוצרות הטבע (הנפט והגז) הדרושים לשיקום הכלכלה. כישלון הכורדים בעיראק ימתן, ככל הנראה, גם את שאיפת עצמאות הכורדים בסוריה.

בסוריה ובעיראק תמכו האיראנים בחכמה באחדות המדינות, בממשל המרכזי ובהמשכיות המשטרים. כעת, קוצרת הממשלה האיראנית את פרי מדיניותה ארוכת הטווח. איראן הפכה, למרות הסנקציות שהמערב הטיל עליה, למעצמה אזורית. היא תישאר כזו בעתיד הקרוב. שוב, בין אם ישראל תרצה או לאו.

סעודיה, מצדה, חוששת מאוד מהפיכתה של איראן למעצמה אזורית. המשטר האבסולוטי בסעודיה חלש ורווי סכסוכים. סעודיה נמצאת בתקופה של חילופי שלטון טרם

עלייתו לכס של מוחמד בן-סלמאן. הישרדותו כרוכה בהישענות על ארה"ב ובעלות בריתה, בדיפלומטיה כספית בתוך העולם הערבי והאסלאמי, בסכסוך יריביו ובתמיכה בארגוני לחימה זרים. לשם כך מנסה סעודיה לחזק את שליטתה באיחוד האמירויות, מטילה מצור על קטאר הניטרלית (ביחס לאיראן), תומכת במשטרי א-סיסי במצרים ועבדאללה בירדן, ובתוך כך גם מהדקת את הברית עם ישראל. ההתקוממות העממית בתימן ב-2011 הפכה מלחמת אזרחים בהשתתפות החות'ים, אל-קאעידה, איראן וחזבאללה. הצטרפותה של סעודיה למלחמה ב-2015 העצימה את מניין ההרוגים והפצועים, והגדילה את ממדי ההרס, הרעב והמגפות בתימן. ואולם, אין היא מצליחה לחולל הכרעה. דומה כי יכולתו של הצבא הסעודי מוגבלת מאוד, למרות השקעות העתק באמצעי לחימה מתקדמים.

בשבוע שעבר פתחה סעודיה חזית מול איראן גם בלבנון. הסעודים האשימו את חיזבאללה בירי טילים מתימן על הכירה ריאד. ראש ממשלת לבנון חרירי טס לסעודיה והודיע משם על התפטרותו. קולות בלבנון טוענים כי הוא עצור בסעודיה, אך

חרירי עצמו הכחיש והצהיר כי הוא עתיד לחזור ללבנון בקרוב. ההתפטרות יצרה משבר קשה במערכת הפוליטית בלבנון. סעודיה ואיחוד האמירויות קראו לאזרחיהן לעזוב מיד את לבנון, בשל חשש להתפרקות הקואליציה העדתית בין המרונים, השיעים והסונים.

בישראל ישנם כוחות המחכים להזדמנות להכות באיראן. מחלמה בחיזבאללה, בשירות סעודיה, נראית להם כהזדמנות מוצלחת. חשוב לזכור כי עוד מלחמה א-סימטרית לא תשיג שום יעדים. גם אחרי חורבן נוסף בקנה מידה גדול בלבנון

ירוש העצר הסעודי בן-סלמאן וידיד (צילום: ויקימדיה)

ראו "דוקטרינת א-דאחיה" המצב הבסיסי לא ישתנה. הפעם, להרס בלבנון צפוי להתלוות חורבן בקנה מידה עצום גם בישראל, וזאת בשל ריבוי הטילים המדויקים שברשות חיזבאללה. חיזבאללה נשען על תמיכה רחבה של העדה השיעית הגדולה והחזקה ביותר בלבנון, ולכן הרס תשתית המדינה יעזור בעיקר לאיראן לחזק את השפעתה, כשם שהרס המדינה בעיראק לאחר הפלישה האמריקאית חיזק בה את ההשפעה האיראנית.

ישראל כבשה כבר את לבנון בעבר, ונאלצה לסגת בעור שיניה לאחר 18 שנים של קרבות יומיומיים. הרעיון לפיו ישראל תנהיג ברית סונית נגד איראן הוא רעיון האיולת המגלומני ביותר שנשמע כאן מעולם. אסור שאזרחי ישראל יהיו שכירי חרב בשירותם של הסעודים.

במסגרת ההיערכות הסעודית נגד איראן מלעיט משטר טרמפ את הישראלים והפלסטינים בציפיות לתכנית השלום של קושנר שתוגש בקרוב.

אך אי אפשר באמת לסמוך על טראמפ שיציל אותנו ממנהיגינו. עלינו להתייצב נגד המלחמה ובעד פתיחתו המיידית של מו"מ ישיר עם הפלסטינים. שלום ישראלי-פלסטיני יפתור גם את "הבעיה האיראנית".

האמנות הכריעה את הצופה

הביאנלה הראוותנית בוונציה היא חגיגה של האמנות, יוצריה ושווקיה את עצמם

זאת נמרוד פלשנברג

ביקרתי במשך שלושה ימים בביאנלה ה-57 בוונציה. תערוכת אמנות דו-שנתית זו היא מאירועי האמנות הגדולים ביותר בעולם. נוסף לתערוכת ענק בינלאומית מרכזית, לעשרות מדינות יש ביתן משלהן, בו הן מציגות עבודות בחסות הממסד האמנותי שלהן. המרכזיות של הביאנלה בשוק האמנות, והעובדה שכל אמן מציג בה זוכה בתג הכבוד של נציג לאומי, הופכת את האווירה לכזו המזכירה ביקור בשוק סחורות, כך

מספרים, בתחילת תקופת התצוגה (מאי). למזלי, הגעת לביאנלה לקראת סופה (היא תיסגר בסוף החודש). הרוחות היו רגועות יותר ומסחריות פחות, ואפשר היה להתבונן באמנות, ולא פחות מכך, בחללים היפהפיים בהם הוצגה.

התערוכה המרכזית בביאנלה נקראת "תחי האמנות" (Viva Arte Viva) ואצרה אותה קריסטין מאסל. התערוכה אינה פוליטית במפגיע ומנסה לייצר מסה קריטית של אמנות טובה בעלת השפעה מצטברת. משימה זו לא הושגה מפני שלא נוצר רושם משותף. ובכל זאת, כאשר 120 אמנים מהשורה הראשונה מציגים באותה תערוכה, ישנן לא מעט עבודות מהממות כשלעצמן.

אך במקום להתמקד בתערוכה המרכזית, שממדיה דומים יותר לממדי מוזיאון שלם, אציין כמה ביתנים לאומיים שנחרתו בתודעת. חשוב לומר שביקרתי רק ב-30 מתוך 86 ביתנים כאלה, וככל הנראה ספספתי לא מעט אמנות משובחת.

הדרום מביט בצפון, דרא"פ וניו זילנד

תחי הקולוניות הבריטיות לשעבר מדרום לקו המשווה מציגות עבודות פוליטיות העוסקות ביחסים בין הדרום לבין הצפון הגלובאלי, אז והיום. העבודות בהן אפקטיביות ומרגשות, גם אם מעט מניפולטיביות.

הביתן הדרום-אפריקאי (האמנים שהציגו את עבודותיהם: קנדיס ברייטס ומוהאו מודיסקנג) מורכב משלושה חללי הקרנה של וידאו. הראשון מציג דימוי משולש של פליט בסירה בחלל אפל. בחלל השני מקריאים בדרמטיות שני שחקני הקולנוע ג'וליאן מור ואלק בולדווין טקסטים של פליטים ומהגרים המספרים על הזוועות שעברו במדינה האם ובדרום לצפון. מור ובולדווין האמריקאים, שפניהם מוכרות לכל חובב קולנוע, מספקים הצצה אל הסיפורים הטראגיים בכישרון רב. אחרי החשיפה לסיפורים אלה, עובר הצופה לחלל השלישי. שם, מוקרנים על שישה מסכים שונים פניהם של פליטים מאפריקה, מאסיה ומאמריקה הלטינית המספרים על תלאותיהם, על רקע מסך ירוק. רק כאשר מקשיבים לסיפוריהם במשך דקות ארוכות מתגבשת ההבנה כי המילים

שהכוכבים ההוליוודיים דקלמו באופן משכנע בחלל הקודם הן למעשה מילותיהם של המהגרים שפרצופיהם המדברים מוצגים בחלל השלישי.

באופן שקשה להחליט אם הוא אלגנטי או בוטה, מייצרת העבודה דיון מתעתע בקשר בין מוסר לבין אסתטיקה. היא מתמודדת עם הכוח שבכוכבות ובמשחק, ואף מערערת את העמדות המוסריות של הצופים, שמבינים כי הקשב שלהם לטרגדיות מושפע ללא היכר מהכריזמה של שחקנים מוכרים, ואולי חשוב מכך – לְכָנִים. אבל לא רק עובדת היותם כוכבים ראויה לציון, כי אם גם הכישרון של השחקנים לפרש טקסט, שהופך אותו אותנטי וחודר יותר מאשר הביטוי של הפליט עצמו. כך נשאלת השאלה, מהי אותנטיות של קשב וחמלה, וכיחס למה היא מתעוררת: לאדם ולחוויותיו או לאטרקטיביות של אופן ההצגה? אסתטית, הביתן הניו-זילנדי הוא אחד המופעים המרשימים ביותר בביאנלה כולה. בסרטון פנורמי ענק, מציגה ליסה ריהאנה שחזור של ציור קיר אירופי מונומנטלי מתחילת המאה ה-19 המתאר את כיבושיו של קפטן קוק הבריטי באיים הפסיפיים.

ריהאנה מציגה את נקודת מבטם של הילידים. על מסך באורך של יותר מעשרה מטרים מוצגות סצנות קולוניאליות על רקע הפסטורליות של הנוף הפסיפי. הסצנות הפזורות לאורך המסך הנע מתארות ריקודים שבטיים, תפילות ואלמנטים נוספים מחיי הילידים. אלו נקטעים עם ירידת החיילים הבריטים מסירותיהם. על המסך נכים הקצינים הבריטים, עטויים במעילים אדומים, את הילידים. הצופה חוזה בהשתלטות הקולוניאלית הראשונה. הנוכחות של המעילים האדומים הללו, מתוך נקודת המבט הילידית, נראית תלושה ומומצאת במיוחד על הרקע הפסטורלי. בשל המונומנטליות שלה, העבודה מייצרת הזדהות למכלול הפרויקט הקולוניאלי הגלובאלי שכולנו תוצריו.

הרוסי, הצרפתי, האזרי והשפע המוגזם

עוד ביתנים שכדאי לציין: הביתן הרוסי, המציג בובות קטנות מסודרות במעין מבנים פשיסטיים על פני במות בגובה רגלי הצופה, אשר מייצרות עולם דיסטופי טוטאליטרי מיקרוסקופי; הביתן הספרדי אשר מציג אוסף של סרטונים המתארים מהפכה חברתית מדומיינת שמובילות נשים; והביתן האזרי המציג פיסול בכלי נגינה מסורתיים (ר' תמונה). בביתן הבלגי אפשר למצוא תערוכת צילומים מינורית ושקולה, אך מהפנטת ביופיה. הביתן הצרפתי בנוי כחלל אקוסטי מכוסה עץ, בו מופיעות להקות ג'ז המנגנות על כלים משונים. בביתן העיראקי מוצגת תערוכה קבוצתית בנושא ממצאים ארכיאולוגיים עיראקיים ופרשנויות בנות-זמננו שלהם.

אני יכול לספר גם על אודות הביתנים השוויצרי והיווני, המונגולי והסינגפורי, וכמובן האיטלקי. ואולם, אין דרך להעביר את כל העושר של האירוע הזה במילים. האמת היא, שגם אין דרך לראותו באופן אמתי כצופה. זו חוויה של שפע ועודפות, חגיגה אקססיבית של אמנות ובעיקר של "שוק האמנות".

הניסיון הברור של האמנים והאוצרים ליצור אפקט של רושם ונשגבות מותיר את הצופה הביקורתי חסר מילים אל מולה.

האדישות הורגת

רוני בריק, נשיא התאחדות בוני הארץ, סיפק את נקודת מבטם של המעסיקים. ואכן, בריק הסיר אחריות מהקבלנים והאשים את המדינה. הוא הציע "ייעול" בלתי בטיחותי בעליל, וטען כי יש להכשיר במהירות פועלים ותיקים לאכיפת הבטיחות, במקום למנות אנשי מקצוע למשימה. בריק התנגד לקנסות מוגברים לקבלנים, ואף הרים את קולו כדי להישמע נסער. רן כהן, נציג מנהל הבטיחות התעסוקתית במשרד הכלכלה, תקף את בריק וטען כי על הקבלנים לשאת באחריות במלואה. אך באומרו דברים אלה, גם כהן הסיר את האחריות מהממשלה והטילה על גורמים אחרים.

בסיכום, הכנס כמעט שלא שיתף את העובדים עצמם ופעילים חברתיים, וכותרתו הציגה את הקטל באתרי הבנייה כבעיה המנותקת מציבור זה. למרות זאת היה הכנס צעד נוסף בניסיון להחדיר את הנושא אל התודעה הציבורית. נותר לקוות שהצפת הבעיה תצליח להפסיק סוף כל סוף את הקטל בענף הבנייה ותשנה את סדר העדיפויות השלטוני.

מכון אלרוב לחקר הנדל"ן, הפועל במסגרת הפקולטה למנהל באוניברסיטת ת"א, פתח את שנת הלימודים בדיון בנושא פתרונות מוצעים לתאונות העבודה בענף הבנייה. כותרת הדיון הייתה "המחיר הכבד של שוק הנדל"ן". בניגוד לכותרת, הכנס עסק בתאונות הבנייה ולא בשוק הנדל"ן, אך נקודת המוצא הייתה למרות זאת מוסדית-מקצועית ולא פוליטית. תחת האצטלה האקדמית, הדוברים והדוברות הציגו את הבעיות השונות העולות מתוך תחומי פעילותם, אך רבים מהם המשיכו שלא לתת את דעתם באופן מספק לבעיות המהותיות שממשיכות את הקטל בענף הבנייה.

בענף הבנייה בישראל נהרגים פי שניים יותר עובדים בהשוואה לשאר ענפי המשק גם יחד. מספרם נמצא במגמת עלייה. מאז תחילת האלף השלישי ועד סוף 2016 נהרגו 516 פועלים. בשנה הנוכחית נהרגו 29 פועלים ו-189 נפצעו. מועסקים רק 19 פקחים בכל הארץ האמונים על כ-200,000 אתרי בנייה. אתרים נסגרים רק ליומיים לאחר תאונה קטלנית. הקבלנים אינם נענשים בחומרה לאחר תאונות, ולפעמים אינם נענשים כלל. מפני ששיטת ההעסקה היא קבלנית, עובדי הקבלן נאלצים לבחור בין פרנסתם והעמידה בלוחות הזמנים לבין ההקפדה על נהלי הבטיחות.

מנחה הכנס, ניצן צבי כהן, הכתב לענייני עבודה של האתר "דבר ראשון", פתח בקריאת שמותיהם של 29 ההרוגים בענף הבנייה מאז תחילת השנה. חה"כ עבד אל-חכים חאג' יחיא (רע"ם, הרשימה המשותפת) הצביע על הבעיות המרכזיות שהוא זיהה בעקבות סיורים בשטח. כולן ידועות לגורמים האמונים על טיפול בהן, אך אלה ממאנים לנקוף אצבע. עו"ד גדיר ניקולא (קו לעובד) הבהירה כי האדישות לנושא נגרמת משום שעובדי הבנייה נמנים עם קבוצות מוחלשות בחברה. רובם מגיעים ממעמד סוציו-אקונומי נמוך, פלסטינים משני צדי הקו הירוק, מהגרי עבודה. ניקולא האשימה את כל המוסדות המעורבים: המשטרה, רשם הקבלנים אשר מעולם לא מימש את סמכותו לשלול רישיון וגופים נוספים שנציגייהם נכחו בכנס ודאגו לגלגל את האחריות לעבר האחר.

את החותם האקדמי לכנס העניק ד"ר גבריאל רביב, שניסה להציג את הבעיה כבעיה של תת-דיווח במקרים של פציעות לא-קטלניות. לטענתו, אי אפשר לטפל בגורמים לפציעות ולמוות מבלי לדעת מהם הכשלים העיקריים באתרים.

דורית גרסטנפלד

מועצת חד"ש

תתכנס בשבת, 25.11, 10:30, באולמי אבו-מאהר, נצרת. על סדר היום: דוחות קצרים, תקנון חד"ש, בחירת המוסדות הארציים של התנועה (ועדת הביקורת, יו"ר מועצת חד"ש וסגניו, המזכירות).

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

כינוס ארצי לצייון 100 שנה למהפכת אוקטובר בהשתתפות הוועדים המרכזיים של מק"ו ובנק"י, מערכת "אל-אתיחאד", מערכת "זו הדרך", ותיקי המפלגה ומזכירי המחוזות של מק"ו
יום ו', 17.11, 14:30, אולם "סינמאנא", נצרת

מפגש במלאות 50 שנה להירצחו של צ'ה גווארה

בהשתתפות ד"ר אפרים דויד, מחבר הספר 'צ'ה גווארה - סיפורו של מהפכן' (רסלינג). הכניסה ללא תשלום.
יום ב', 20.11, 19:30, מולתקא-מפגש, רחוב שלמה המלך 7, באר שבע

כנס לצייון 100 שנה למהפכת אוקטובר

בהשתתפות: פרופ' דני גוטוויין, ח"כ דב חנין, פרופ' משה צוקרמן, ח"כ לשעבר נינו אבסדזה, פרופ' דנה אריאלי ועוד
יום ה', 16.11, 9:00, אולם בית הדומי (מכללת אורנים)

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

ניסיון - עבאס קיארוסטמי

1973, איראן (פרסית, כתוביות באנגלית)
אחרי ההקרנה - שיחה עם תאופיק אבו-ואיל
מוצ"ש, 18 בנובמבר, 20:00, אחד העם 70, ת"א